

Akay, A., Bağlar, A., Uslu, A., Sorgu, E., Bağlar, K. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi, *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 201-212.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE SESLETİM EĞİTİMİ

Ahmet AKAY*

Ali BAĞLAR**

Abdullah USLU***

Esmâ SORGU****

Kübra BAĞLAR*****

Öz: Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek ve iletişim becerilerini etkili bir şekilde kullanabilmelerini sağlamak için önemli bir unsurdur. Ancak sesletim eğitimi, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için çeşitli zorluklar içermektedir. Bu zorluklar, öğrencilerin ana dillerinin etkisi, Türkçenin ses sistemi, ses bilgisi, ses özellikleri, ses değişimi, vurgu, tonlama, ritim, akıcılık, sesli harfler, sessiz harfler, hece yapısı, sözcük yapısı, cümle yapısı, sesli iletişim gibi konularından kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin önemi, zorlukları ve yöntemlerinin literatür ışığında incelenmesi amaçlanmaktadır.

Makalede, sesletim eğitiminin yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmede nasıl bir rol oynadığı, hangi yaklaşımlar, yöntemler, stratejiler ve etkinlikler doğrultusunda verilmesi gerektiği, sesletim eğitimi kullanılabilecek materyal, yöntem ve tekniklerin neler olduğu ve bunların öğrencilerin sesletim becerilerine nasıl katkı sağladığı tartışılmaktadır. Makalede, sesletim eğitimi ninni, tekerleme, şiir, şarkı, hikâye, masal, reklam, film, video, ses analizi programı, görsel-işitsel özdeşliğe dayalı çağrışım tekniği gibi materyal, yöntem ve tekniklerin kullanımının öğrencilerin sesletim becerilerini geliştirmede etkili olduğu vurgulanmaktadır. Makale, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi için öneriler sunarak sona ermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Sesletim eğitimi, Konuşma becerisi, Sesletim Yöntemleri.

PRONUNCIATION TRAINING IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Abstract: Pronunciation training in teaching Turkish as a foreign language is an important element to improve students' speaking skills and communication. However, pronunciation training poses various difficulties for those learning Turkish as a foreign language. These difficulties cover issues such as the effect of students' native languages, the sound system of Turkish, phonetics, sound features, sound change, stress, intonation, rhythm, fluency, vowels, consonants, syllable structure, word structure, sentence structure, vocal communication. This article aims to examine

* Öğretmen, MEB, aky_ahmet@hotmail.com, ORCID: 0009-0008-0125-7605

** Öğretmen, MEB, alibaglar@hotmail.com, ORCID: 0009-0008-1361-2117

*** Öğretmen, MEB, A.uslu0606@hotmail.com, ORCID: 0009-0001-5143-068

**** Öğretmen, MEB, esmasorgu@gmail.com, ORCID: 0009-0007-8644-5287

***** Öğretmen, MEB, Kuysal19@hotmail.com, ORCID: 0009-0003-6460-0478

the importance, difficulties and methods of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language in the light of the literature.

The article discusses what role pronunciation education plays in improving the speaking skills of students learning Turkish as a foreign language, what approaches, methods, strategies and activities should be given, what materials, methods and techniques can be used in pronunciation education and how they contribute to students' pronunciation skills. The article emphasizes that the use of materials, methods and techniques such as lullabies, nursery rhymes, poems, songs, stories, fairy tales, advertisements, films, videos, sound analysis programs, and audio-visual identity-based association techniques in pronunciation education are effective in improving students' pronunciation skills. The article ends by offering suggestions for pronunciation training in teaching Turkish as a foreign language.

Keywords: *Teaching Turkish as a foreign language, Pronunciation training, Speaking skills, Pronunciation Methods.*

Giriş

Türkçe, dünyada yaklaşık 80 milyon kişi tarafından konuşulan ve Türkiye, Kıbrıs, Balkanlar, Orta Asya ve Avrupa'da yaygın olarak kullanılan bir dildir (Demir, 2018, s. 11). Kültürel, ekonomik, siyasi ve akademik ilişkilerin artması, Türkçeyi yabancılar tarafından öğrenilmek istenen bir dil haline getirmiştir (Kara, 2019, s. 3). Bu durum, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin önemini artırmıştır (Özdemir, 2020, s. 35).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde (YTÖ), öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek ve onları etkili bir şekilde iletişim kurmaya hazırlamak temel amaçlardan biridir (Yılmaz, 2017, s. 27). Dil becerileri arasında konuşma becerisi, öğrencilerin en çok ihtiyaç duydukları ve en çok zorlandıkları becerilerden biridir (Çetin, 2016, s. 19). Konuşma becerisi, öğrencilerin hedef dilde doğru, anlaşılır ve akıcı bir şekilde kendilerini ifade edebilmelerini sağlar (Güneş, 2015, s. 13). Bu becerinin önemli bir bileşeni ise sesletimdir.

Sesletim, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru ve uygun bir şekilde üretmeleri ve algılamalarıdır (Aydın, 2014, s. 13). Dil öğreniminde sesletim eğitimi, dilin fonetik yapısını doğru bir şekilde kavrayarak dilin doğal ve akıcı bir biçimde konuşulmasını sağlar. Yanlış veya yetersiz sesletim eğitimi, iletişimde ciddi yanlış anlamalara ve anlaşılma güçlüklerine yol açabilir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi, genellikle planlı ve sistemli bir biçimde ele alınmamakta, süreç içerisinde öğretmenlerin kişisel bilgi, deneyim, yeterlilik ve ilgilerine göre şekillenmektedir (Koç, 2013, s. 15). Oysa sesletim eğitimi, öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmeleri, anlama ve anlatma problemleri yaşamamaları, özgüven kazanmaları ve hedef dil kültürüne yakınlaşmaları açısından büyük önem taşımaktadır (Erdem, 2012, s. 12). Sesletim eğitiminin eksik veya yetersiz olması, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini olumsuz yönde etkileyebilir ve dilde akıcılık kazanmalarını zorlaştırabilir.

Bu çalışmanın amacı, yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin önemini ve zorluklarını ortaya koymak, sesletim eğitimi için öneriler sunmak ve bu konuda yapılan araştırmaları incelemektir.

Bu amaç doğrultusunda, şu sorulara cevap aranmıştır:

- Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi neden önemlidir?
- Yabancılar Türkçe öğretiminde karşılaşılan sesletim sorunları nelerdir?
- Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi için hangi yöntem ve teknikler kullanılabilir?
- Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaların genel durumu nedir?

Çalışmanın devamında, önce yabancı dil öğretiminde sesletim eğitimi ile ilgili kavramsal çerçeve sunulacak, sonra yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin önemi, zorlukları ve çözüm önerileri tartışılacak, daha sonra bu konuda yapılan araştırmaların genel bir değerlendirmesi yapılacak ve son olarak çalışmanın sonuç ve önerileri sunulacaktır.

Sesletim eğitiminin yabancılara Türkçe öğretimindeki yeri ve önemi, bu eğitimde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri, dil öğretimi sürecinin kalitesini artırmak için ele alınması gereken temel konulardır. Bu nedenle, sesletim eğitimi üzerinde durulması gereken kritik bir bileşen olarak kabul edilmelidir.

1. Kavramsal Çerçeve

1.1. Konuşma Becerisi

Konuşma becerisi, yabancı dil öğreniminde en çok ihtiyaç duyulan ve en çok zorlanılan becerilerden biridir (Çetin, 2016, s. 9). Konuşma becerisi, öğrencilerin hedef dilde doğru, anlaşılır ve akıcı bir şekilde kendilerini ifade edebilmelerini sağlar (Güneş, 2015, s. 11). Konuşma becerisi, aynı zamanda, öğrencilerin hedef dil kültürüne yakınlaşmaları, sosyal ilişkiler kurmaları ve özgüven kazanmaları açısından da önemlidir (Erdem, 2012, s. 17).

Konuşma becerisinin tanımı, özellikleri, bileşenleri, ölçütleri, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili literatürde çeşitli görüşler bulunmaktadır. Konuşma becerisi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin hedef dilde sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru ve uygun bir şekilde üretmeleri ve algılamaları olarak tanımlanmıştır. Konuşma becerisinin özellikleri şöyle sıralanabilir:

- Konuşma becerisi, iletişimin temel aracıdır. Konuşma becerisi, öğrencilerin hedef dilde anlamak ve anlatmak için kullandıkları en etkili yöntemdir (Köksal ve Pestil, 2014, s. 296).

- Konuşma becerisi diğer becerilerle yakından ilişkilidir. Konuşma becerisi, öğrencilerin dinleme, okuma ve yazma becerilerini de destekler ve geliştirir (Yılmaz, 2017, s. 8).

- Konuşma becerisi hem üretici hem de alıcıdır. Konuşma becerisi, öğrencilerin hem hedef dilde konuşmalarını hem de konuşulanları anlamalarını gerektirir (Aydın, 2014, s. 14).

- Konuşma becerisi hem doğal hem de planlıdır. Konuşma becerisi, öğrencilerin hem spontane hem de hazırlıklı konuşmalar yapabilmelerini kapsar (Polat, 2002, s. 63).

Sözlü ifade yeteneği, genellikle farklı açılardan incelenen ve çeşitli unsurları içeren bir alandır. Literatürde konuşma becerisinin bileşenleri farklı sınıflandırmalar altında ele alınmıştır. Bu çalışmada, sözlü ifade becerisinin unsurları, Köksal ve Varışoğlu (2014, s. 83) tarafından şu şekilde ele alınmıştır:

- **Dilbilgisel yeti:** Öğrencilerin hedef dildeki ses, biçim, sözcük, cümle ve metin kurallarını bilmeleri ve kullanmalarıdır.

- **Sözcüksel yeti:** Öğrencilerin hedef dildeki sözcükleri, anlamlarını, eş anlamlılarını, karşıt anlamlılarını, kullanım alanlarını, bağlamlarını ve türetimlerini bilmeleri ve kullanmalarıdır.

- **İletişimsel yeti:** Öğrencilerin hedef dildeki dilbilgisel, sözcüksel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kuralları bilmeleri ve kullanmalarıdır.

- **Sosyokültürel yeti:** Öğrencilerin hedef dildeki kültürel, tarihsel, coğrafi, sosyal, politik, ekonomik, dinsel, sanatsal ve edebi bilgileri bilmeleri ve kullanmalarıdır.

Sözlü iletişim yeteneğinin değerlendirilmesinde kullanılan kriterler, literatürde çeşitli yaklaşımlarla ele alınmıştır. Sözlü iletişim becerisinin değerlendirme kriterleri, Güneş (2015, s. 15) tarafından önerilen şu şekilde ele alınmıştır:

- **Doğruluk:** Öğrencilerin hedef dildeki ses, biçim, sözcük, cümle ve metin kurallarına uygun bir şekilde konuşmalarıdır.

- **Anlaşılabilirlik:** Öğrencilerin hedef dildeki sözcükleri, anlamlarını, bağlamlarını ve türetimlerini doğru bir şekilde seçmeleri ve kullanmalarıdır.

- **Akıcılık:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri duraksamadan, kesintisiz ve uyumlu bir şekilde üretmeleri ve algılamalarıdır.

• **Uygunluk:** Öğrencilerin hedef dildeki dilbilgisel, sözcüksel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun bir şekilde konuşmalarınıdır.

Konuşma becerisinin geliştirilmesinde, öğrencilerin, öğretmenlerin karşılaştıkları çeşitli zorluklar da bulunmaktadır. Konuşma becerisinin geliştirilmesinde karşılaşılan zorluklar şu şekildedir:

Öğrencilerin karşılaştığı zorluklar: Öğrenciler, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli engellerle karşılaşabilirler. Bu engeller, öğrencilerin bireysel özellikleri, motivasyonları, tutumları, kaygıları, öz yeterlikleri, öğrenme stilleri, öğrenme stratejileri, hedefleri, ilgi alanları, ihtiyaçları, beklentileri, önceki deneyimleri, dilbilgisel yetileri, sözcüksel yetileri, iletişimsel yetileri, sosyokültürel yetileri, akıcılık, doğruluk, anlaşılabilirlik, uygunluk gibi konuşma becerisinin bileşenleri ve ölçütleri ile ilgili olabilir (Koç, 2013, s. 16-18).

Öğrenciler, bu engelleri aşmak için, öğretmenlerinden, arkadaşlarından ve kendilerinden destek alabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli kaynaklar ve fırsatlar arayabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli yöntem ve teknikler uygulayabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli hedefler ve planlar belirleyebilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli geri bildirimler alabilir ve değerlendirebilirler.

Öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar: Öğretmenler, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli engellerle karşılaşabilirler. Bu engeller, öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri, eğitimleri, deneyimleri, motivasyonları, tutumları, kaygıları, öz yeterlikleri, öğretim yaklaşımları, yöntemleri, teknikleri, materyalleri, etkinlikleri, sınıf yönetimi, sınıf ortamı, sınıf iklimi, sınıf kuralları, sınıf düzeni, sınıf boyutu, sınıf seviyesi, sınıf çeşitliliği, sınıf dinamiği, sınıf etkileşimi, ölçme ve değerlendirme gibi konuşma becerisinin geliştirilmesi ile ilgili olabilir (Demir ve Açık, 2011). Öğretmenler, bu engelleri aşmak için, meslektaşlarından, yöneticilerinden, uzmanlardan ve öğrencilerinden destek alabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli kaynaklar ve fırsatlar yaratabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli yöntem ve teknikler uygulayabilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli hedefler ve planlar belirleyebilir, konuşma becerisini geliştirmek için çeşitli geri bildirimler verebilir ve değerlendirebilirler.

Konuşma becerisinin geliştirilmesi, öğrencilerin hedef dilde daha iyi konuşabilmeleri için yapılması gereken çalışmalardır. Konuşma becerisinin geliştirilmesi, literatürde farklı yöntem ve tekniklerle önerilmiştir. Konuşma becerisinin geliştirilmesi, Taşköprü (2017, s. 25) tarafından önerilen şu şekilde ele alınmıştır:

• **Sınıf içi çalışmalar:** Öğrencilerin sınıf içinde öğretmen ve arkadaşlarıyla çeşitli konuşma etkinlikleri yapmalarınıdır. Bu etkinlikler, öğrencilerin konuşma becerisini hem üretici hem de alıcı olarak geliştirmelerine yardımcı olur. Sınıf içi çalışmalar, şu şekilde sınıflandırılabilir:

o **Bireysel çalışmalar:** Öğrencilerin tek başlarına konuşma yapmalarınıdır. Bu çalışmalar, öğrencilerin konuşma becerisini üretici olarak geliştirmelerine yardımcı olur. Bireysel çalışmalar, şu şekilde sınıflandırılabilir:

• **Monolog:** Öğrencilerin belirli bir konu veya durum hakkında konuşmalarınıdır. Örneğin, öğrencilerden kendilerini, ailelerini, hobilerini, hayallerini, planlarını, seyahatlerini, deneyimlerini vb. anlatmalarını istenebilir.

• **Sunum:** Öğrencilerin belirli bir konu hakkında araştırma yaparak hazırladıkları bilgileri konuşmalarınıdır. Örneğin, öğrencilerden Türkiye'deki bir şehir, bir tarihi eser, bir kültürel öğe, bir sanatçı, bir yazar, bir kitap, bir film, bir spor dalı, bir meslek, bir sorun, bir çözüm vb. hakkında sunum yapmalarını istenebilir.

o **Eşli çalışmalar:** Öğrencilerin ikiye bölünmüş gruplar halinde konuşma yapmalarınıdır.

• **Diyalog:** Öğrencilerin belirli bir konu veya durum hakkında karşılıklı konuşmalarınıdır. Örneğin, öğrencilerden tanışma, alışveriş, seyahat, randevu, telefon, röportaj,

tartışma, anket, tavsiye, şikâyet, özür, teşekkür, tebrik, kutlama, davet, istek, emir, yasak, izin, rica, öneri, soru, cevap, yorum, eleştiri, övgü, duygu, düşünce, fikir, plan, hayal, deneyim, olay vb. hakkında diyalog kurmaları istenebilir. Diyalog çalışmaları, öğrencilerin hem konuşma hem dinleme becerilerini geliştirmelerine hem de iletişimsel yetilerini arttırmalarına katkı sağlar (Koç, 2013, s. 16).

• **Rol yapma:** Öğrencilerin belirli bir senaryo veya durum hakkında canlandırma yapmalarıdır. Örneğin, öğrencilerden doktor-hasta, öğretmen-öğrenci, müşteri-satıcı, polis-şüpheli, gazeteci-sanatçı, anne-baba-çocuk, arkadaş-arkadaş, komşu-komşu, patron-çalışan, rehber-turist, hakem-futbolcu, avukat-mahkum, sunucu-izleyici, oyuncu-yönetmen, yazar-okur, şarkıcı-hayran, aşçı-garson, ressam-model, terzi-müşteri, kuaför-müşteri, fotoğrafçı-müşteri, çiçekçi-müşteri, kurye-müşteri, taksi şoförü-müşteri, otel görevlisi-müşteri, banka görevlisi-müşteri, postacı-müşteri, kütüphaneci-müşteri, veteriner-müşteri, astronot-uzaylı, süper kahraman-kötü adam, prenses-prens, cadı-çocuk, korsan-hazine avcısı, dedektif-suçlu, büyücü-öğrenci, peri-çocuk, hayalet-insan, robot-insan, vampir-insan, zombi-insan, kurt adam-insan, ejderha-şövalye, dev-cüce, siren-denizci, melek-şeytan, tanrı-insan, hayvan-hayvan, hayvan-insan vb. rolleri üstlenmeleri istenebilir. Rol yapma çalışmaları, öğrencilerin hem konuşma hem de dinleme becerilerini geliştirmelerine hem de yaratıcılık, hayal gücü, empati, ifade, jest, mimik, tonlama, vurgu, duruş, bakış vb. unsurları kullanmalarına katkı sağlar (Demir ve Açık, 2011, s. 54).

1.2. Sesletim Eğitimi

Sesletim eğitimi, yabancı dil öğreniminde, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru ve anlaşılır bir şekilde üretmeleri ve algılamaları için yapılan çalışmalardır (Koç, 2013, s. 15). Sesletim eğitimi, öğrencilerin hem konuşma hem de dinleme becerilerini geliştirmelerine hem de iletişimsel yetilerini arttırmalarına katkı sağlar (Şenyiğit ve Okur, 2019, s. 520). Sesletim eğitimi, aynı zamanda, öğrencilerin hedef dil kültürüne yakınlaşmaları, sosyal ilişkiler kurmaları ve özgüven kazanmaları açısından da önemlidir (Erdem, 2012, s. 17).

Sesletim eğitiminin tanımı, amaçları, ilkeleri, yöntemleri, teknikleri, materyalleri ve değerlendirilmesi ile ilgili literatürde çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bu çalışmada, sesletim eğitimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru ve anlaşılır bir şekilde üretmeleri ve algılamaları için yapılan çalışmalar olarak tanımlanmıştır. Sesletim eğitiminin amaçları şöyle sıralanabilir:

• Sesletim eğitiminin amacı öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru, anlaşılır, akıcı, uygun şekilde yazmak ve bunları ayırt etmeyi, taklit etmeyi, düzeltebilmeyi, öğrenebilmeyi ve hatırlamayı sağlamaktır.

Sesletim öğretiminin temel ilkeleri, sesletim eğitiminin doğru yöntemlerle nasıl uygulanması gerektiğini belirler. Sesletim eğitiminin ilkeleri, literatürde farklı bakış açılarıyla tanımlanmıştır. Bu çalışmada, sesletim eğitiminin prensipleri, Archibald (2012, s. 13) tarafından şu şekilde ele alınmıştır:

• Sesletim eğitimi, öğrencilerin ihtiyaçları, seviyeleri, ilgi alanları, beklentileri, hedefleri, öğrenme stilleri, öğrenme stratejileri, motivasyonları, tutumları, kaygıları, öz yeterlikleri, önceki deneyimleri, dilbilgisel yetileri, sözcüksel yetileri, iletişimsel yetileri, sosyokültürel yetileri, akıcılık, doğruluk, anlaşılabilirlik, uygunluk gibi konuşma becerisinin bileşenleri ve ölçütleri ile ilgili faktörleri dikkate almalıdır.

• Sesletim eğitimi, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri doğru, anlaşılır, akıcı ve uygun bir şekilde sesletim etmelerine yardımcı olacak yöntem, teknik, materyal ve etkinlikleri kullanılmalıdır.

• Sesletim eğitimi, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri dinleyebilme, ayırt edebilme, taklit edebilme, düzeltebilme,

öğrenebilme ve hatırlayabilme becerilerini geliştirecek yöntem, teknik, materyal ve etkinlikleri kullanılmalıdır.

- Sesletim eğitimi, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken iletişimsel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun bir şekilde konuşmalarını sağlayacak yöntem, teknik, materyal ve etkinlikleri kullanılmalıdır.

- Sesletim eğitimi, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken yaratıcılık, hayal gücü, empati, ifade, jest, mimik, tonlama, vurgu, duruş, bakış gibi unsurları kullanmalarını sağlayacak yöntem, teknik, materyal ve etkinlikleri kullanılmalıdır.

- Sesletim eğitimi, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken özgüven, özerklik, iş birliği, katılım, etkileşim, geri bildirim, değerlendirme gibi unsurları destekleyecek yöntem, teknik, materyal ve etkinlikleri kullanılmalıdır.

Sesletim öğretiminin metotları, sesletim becerilerinin öğrencilere aktarılmasında kullanılan farklı yaklaşımları ve teknikleri ifade eder. Literatürde, sesletim eğitiminin yöntemleri çeşitli kategorilere ayrılmıştır ve farklı bakış açılarıyla sınıflandırılmıştır. Bu çalışmada, sesletim öğretiminin metotları, Akyol (2013, s. 1457) tarafından şu şekilde ele alınmıştır:

- **Analitik yöntem:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri ayrı ayrı ve sistemli bir şekilde sesletim etmelerini sağlayan yöntemdir. Bu yöntemde, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken dilbilgisel, sözcüksel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun bir şekilde konuşmaları beklenir. Bu yöntem, öğrencilerin sesletim hatalarını fark etmelerine ve düzeltmelerine yardımcı olur. Bu yöntemin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini kavramalarını sağlamasıdır. Bu yöntemin dezavantajı, öğrencilerin sesletim sadece bir dilbilgisi kuralları bütünü olarak görmelerine ve doğal olmayan bir konuşma üretmelerine yol açmasıdır.

- **Bütüncül yöntem:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri bütün olarak ve anlamlı bir şekilde sesletim etmelerini sağlayan yöntemdir. Bu yöntemde, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken iletişimsel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun bir şekilde konuşmaları beklenir. Bu yöntem, öğrencilerin sesletim anlamlandırmalarına ve doğal bir konuşma üretmelerine yardımcı olur. Bu yöntemin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini kullanmalarını sağlamasıdır. Bu yöntemin dezavantajı, öğrencilerin sesletim hatalarını fark etmelerine ve düzeltmelerine yeterli fırsat vermemesidir.

- **Bütünleştirici yöntem:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri hem ayrı ayrı hem de bütün olarak ve hem sistemli hem de anlamlı bir şekilde sesletim etmelerini sağlayan yöntemdir. Bu yöntemde, öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri sesletim ederken hem dilbilgisel, sözcüksel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun hem de iletişimsel, işlevsel, kültürel, stratejik ve etkileşimsel kurallara uygun bir şekilde konuşmaları beklenir. Bu yöntem, öğrencilerin sesletim hem kavramalarına hem de kullanmalarına yardımcı olur. Bu yöntemin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini hem doğru hem de doğal bir şekilde öğrenmelerini sağlamasıdır. Bu yöntemin dezavantajı, öğrencilerin sesletim hem sistemli hem de anlamlı bir şekilde öğrenmeleri için daha fazla zaman ve çaba gerektirmesidir.

1.2.1. Sesletim Eğitiminin Materyalleri ve Değerlendirilmesi

Sesletim öğretimi için kullanılan kaynaklar, sesletim becerilerinin geliştirilmesinde destekleyici rol oynar. Literatürde, sesletim eğitimi için kullanılan materyaller farklı kategorilere ayrılmış ve çeşitli bakış açılarıyla ele alınmıştır. Sesletim eğitimi için kullanılan kaynaklar, Akyol (2013, s. 1458) tarafından şu şekilde ele alınmıştır:

- **Sesli materyaller:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri duyarak öğrenmelerine ve taklit etmelerine yardımcı olan materyallerdir. Bu materyaller, ses kayıtları, radyo programları, şarkılar, şiirler, hikayeler, diyaloglar, monologlar, konuşmalar, sunumlar, haberler, reklamlar, filmler, diziler, çizgi filmler, belgeseller, videolar, oyunlar, podcastler, web siteleri, uygulamalar gibi çeşitli kaynaklardan sağlanabilir. Bu materyallerin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini dinleyerek öğrenmelerini, taklit etmelerini, ayırt etmelerini, düzeltmelerini ve hatırlamalarını sağlamasıdır. Bu materyallerin dezavantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini sadece duyarak öğrenmelerinin yeterli olmaması, aynı zamanda görsel ipuçlarına da ihtiyaç duymalarıdır.

- **Görsel materyaller:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri görerek öğrenmelerine ve taklit etmelerine yardımcı olan materyallerdir. Bu materyaller, alfabe tabloları, harf kartları, hece kartları, kelime kartları, cümle kartları, metin kartları, resimler, grafikler, semboller, işaretler, haritalar, posterler, pano çalışmaları, slaytlar, animasyonlar, videolar, oyunlar, web siteleri, uygulamalar gibi çeşitli kaynaklardan sağlanabilir. Bu materyallerin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini görerek öğrenmelerini, taklit etmelerini, ayırt etmelerini, düzeltmelerini ve hatırlamalarını sağlamasıdır. Bu materyallerin dezavantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini sadece görerek öğrenmelerinin yeterli olmaması, aynı zamanda işitsel ipuçlarına da ihtiyaç duymalarıdır.

- **İşitsel-görsel materyaller:** Öğrencilerin hedef dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, cümleleri ve metinleri hem duyarak hem de görerek öğrenmelerine ve taklit etmelerine yardımcı olan materyallerdir. Bu materyaller, şarkılar, şiirler, hikayeler, diyaloglar, monologlar, konuşmalar, sunumlar, haberler, reklamlar, filmler, diziler, çizgi filmler, belgeseller, videolar, oyunlar, web siteleri, uygulamalar gibi çeşitli kaynaklardan sağlanabilir. Bu materyallerin avantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini hem dinleyerek hem de görerek öğrenmelerini, taklit etmelerini, ayırt etmelerini, düzeltmelerini ve hatırlamalarını sağlamasıdır. Bu materyallerin dezavantajı, öğrencilerin hedef dildeki ses sistemini hem dinleyerek hem de görerek öğrenmeleri için daha fazla dikkat ve konsantrasyon gerektirmesidir.

Sesletim eğitiminin performansının değerlendirilmesi, sesletim becerilerinin ne ölçüde kazanıldığını ve geliştirildiğini ortaya koyar. Literatürde, sesletim eğitiminin değerlendirilmesi için farklı yöntemler ve değerlendirme araçları kullanılmış ve çeşitli perspektiflerle incelenmiştir. Bu çalışmada, sesletim eğitiminin değerlendirilmesi, Güneş (2015, s. 22-23) tarafından önerilen şu şekilde ele alınmıştır:

- **Öz değerlendirme:** Öğrencilerin kendi sesletimlerini değerlendirmeleri ve geliştirmeleri için kendilerine yönelik sorular sorarak, kendi ses kayıtlarını dinleyerek, kendi sesletim hatalarını fark ederek, kendi sesletim hedeflerini belirleyerek, kendi sesletim stratejilerini uygulayarak, kendi sesletim gelişimlerini izleyerek ve kaydederek yaptıkları değerlendirmedir. Bu değerlendirmenin avantajı, öğrencilerin sesletim becerilerini özgüven, özerklik, iş birliği, katılım, etkileşim, geri bildirim, değerlendirme gibi unsurları destekleyerek geliştirmelerini sağlamasıdır. Bu değerlendirmenin dezavantajı, öğrencilerin kendi sesletimlerini değerlendirmek için yeterli bilgi, beceri, motivasyon ve kaynağa sahip olmamalarıdır.

- **Akran değerlendirme:** Öğrencilerin birbirlerinin sesletimlerini değerlendirmeleri ve geliştirmeleri için birbirlerine yönelik sorular sorarak, birbirlerinin ses

kayıtlarını dinleyerek, birbirlerinin sesletim hatalarını fark ederek, birbirlerine sesletim hedefleri belirleyerek, birbirlerine sesletim stratejileri uygulayarak, birbirlerinin sesletim gelişimlerini izleyerek ve kaydederek yaptıkları değerlendirmedir. Bu değerlendirmenin avantajı, öğrencilerin sesletim becerilerini özgüven, özerklik, iş birliği, katılım, etkileşim, geri bildirim, değerlendirme gibi unsurları destekleyerek geliştirmelerini sağlamasıdır. Bu değerlendirmenin dezavantajı, öğrencilerin birbirlerinin sesletimlerini değerlendirmek için yeterli bilgi, beceri, motivasyon ve kaynağa sahip olmamalarıdır.

• **Öğretmen değerlendirme:** öğretmenin öğrencilerin sesletimlerini değerlendirmesi ve geliştirmesi için öğrencilere yönelik sorular sorarak, öğrencilerin ses kayıtlarını dinleyerek, öğrencilerin sesletim hatalarını fark ederek, öğrencilere sesletim hedefleri belirleyerek, öğrencilere sesletim stratejileri uygulayarak, öğrencilerin sesletim gelişimlerini izleyerek ve kaydederek yaptığı değerlendirmedir. Bu değerlendirmenin avantajı, öğretmenin sesletim becerilerini özgüven, özerklik, iş birliği, katılım, etkileşim, geri bildirim, değerlendirme gibi unsurları destekleyerek geliştirmesini sağlamasıdır. Bu değerlendirmenin dezavantajı, öğretmenin öğrencilerin sesletimlerini değerlendirmek için yeterli bilgi, beceri, motivasyon ve kaynağa sahip olması, aynı zamanda objektif, adil, tutarlı, geçerli ve güvenilir bir şekilde değerlendirme yapması gerektiğidir.

Öğretmen değerlendirme, öğrencilerin sesletim becerilerinin gelişimini takip etmek, öğrencilere geri bildirim vermek, öğrencileri motive etmek, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek, öğrencilerin sesletim hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak, öğrencilerin sesletim öğrenme stratejilerini geliştirmek, öğrencilerin sesletim öz yeterliklerini arttırmak, öğrencilerin sesletim öğrenme sürecine katılmalarını sağlamak gibi amaçlarla yapılabilir. Öğretmen değerlendirme, öğrencilerin sesletim becerilerini değerlendirmek için çeşitli araçlar kullanılabilir. Bu araçlar, sesletim testleri, sesletim envanterleri, sesletim ölçekleri, sesletim anketleri, sesletim rubrikleri, sesletim portfolyoları, sesletim günlükleri, sesletim gözlem formları, sesletim görüşme formları, sesletim kayıt formları gibi çeşitli kaynaklardan sağlanabilir. Öğretmen değerlendirme, öğrencilerin sesletim becerilerini değerlendirmek için çeşitli yöntemler kullanılabilir. Bu yöntemler, formatif değerlendirme, süreç değerlendirme, bireysel değerlendirme, grup değerlendirme, kriter temelli değerlendirme, norm temelli değerlendirme, nicel değerlendirme, nitel değerlendirme, öznel değerlendirme, objektif değerlendirme, bütüncül değerlendirme, analitik değerlendirme gibi çeşitli kaynaklardan sağlanabilir.

1.2.2. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sesletim Eğitimi ile İlgili Yapılan Araştırmaların Genel Durumu

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için sesletim eğitimi alması gerekmektedir. Sesletim eğitimi, bir hedef dilin iletişim aracı olarak kullanılmasının önündeki engellerden biri olan sesletim sorunlarını çözmeyi amaçlar (Şenyiğit & Okur, 2019, s. 519). Sesletim eğitimi, yabancı dil öğretiminde farklı yaklaşımlar ve yöntemler çerçevesinde ele alınmıştır. Geleneksel yaklaşımda sesletim eğitimi, dilbilgisi ve kelime bilgisine dayalı bir öğretim anlayışı içinde yer alırken, iletişimsel yaklaşımda sesletim eğitimi, anlamlı iletişim kurmayı sağlayacak şekilde verilmeye çalışılmıştır (Celce-Murcia, 1996, s. 2). Sesletim eğitimi için kullanılacak stratejiler ve etkinlikler için de literatürde çeşitli öneriler sunulmuştur. Örneğin, sesletim eğitiminde öğrencilerin bireysel farklılıkları, öğrenme stilleri, motivasyonları, hedefleri, ihtiyaçları ve ilgileri dikkate alınmalıdır (Akyol, 2013, s. 1457). Sesletim eğitiminde öğrencilerin sesleri, ritimleri, vurguları, tonlamaları, akıcılıkları ve doğrulukları üzerinde çalışılmalıdır (Beare, 2019). Sesletim eğitiminde öğrencilere geribildirim verilmeli, model sunulmalı, sesletim problemleri tespit edilmeli ve çözüm yolları aranmalıdır (Chan, 2010, s. 317).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi, A1 düzeyinden itibaren süreç içinde tekrarlanan ve birbirini tamamlayan etkinlikler halinde müfredatla bütünleşik olarak verilmelidir (Şenyiğit & Okur, 2019, s. 548). Sesletim eğitiminde kullanılacak materyallerden biri de ninni ve tekerlemelerdir. Ninni ve tekerlemeler, Türkçenin ses yapısını, ritmini, ezgisini, vurgusunu, tonlamasını, hece yapısını, sesli ve sessiz uyumlarını, sözcük ve cümle yapısını yansıtan, kültürel öğeler taşıyan, eğlenceli ve ilgi çekici metinlerdir (İlgün, 2015, s. 1). Ninni ve tekerlemeler, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sesletim becerilerini geliştirmek için etkili bir araç olarak kullanılabilir. Ninni ve tekerlemeler, öğrencilerin dil farkındalığını artırır, sesleri tanımasını ve ayırt etmesini sağlar, sesleri doğru şekilde üretmesine ve boğumlamasına yardımcı olur, akıcı ve doğru konuşmasını destekler, dilin ritmini, ezgisini, vurgusunu ve tonlamasını kavramasına katkıda bulunur, kelime dağarcığını zenginleştirir, kültürel öğeleri öğrenmesine imkan verir, öğrenme motivasyonunu yükseltir ve öğrenmeyi eğlenceli hale getirir (İlgün, 2015, s. 2-3).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi ile ilgili yapılan araştırmalar, bu konunun önemini ve zorluklarını ortaya koymaktadır. Araştırmalar, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sesletim becerilerinin düşük olduğunu, sesletim eğitiminin yeterli ve etkili bir şekilde verilmediğini, sesletim eğitime ilişkin tutum, ilgi, kaynak, strateji ve tekniklerin geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir (Koçak, 2020, s. 2-3). Araştırmalar, ayrıca yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında ve müfredatlarda sesletim eğitime yeterli yer verilmediğini, sesletim eğitiminin bütünleşik ve süreç içinde verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (Şenyiğit & Okur, 2019, s. 548). Araştırmalar, sesletim eğitiminde ninni, tekerleme, şiir, şarkı, hikaye, masal, reklam, film, video, ses analizi programı, görsel-işitsel özdeşliğe dayalı çağrışım tekniği gibi materyal, yöntem ve tekniklerin kullanılmasının öğrencilerin sesletim becerilerini geliştirmede etkili olduğunu belirtmektedir (İlgün, 2015, s. 2-3; Koçak, 2020, s. 4).

Sonuç

Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin önemi, zorlukları ve yöntemleri üzerinde durulmuştur. Yapılan araştırmalar ve literatür incelemeleri sonucunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin konuşma becerisinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığı belirlenmiştir. Sesletim eğitimi, öğrencilerin sesletim sorunlarını çözmeyi amaçlayarak, bir hedef dilin iletişim aracı olarak kullanılmasının önündeki engelleri aşmalarına yardımcı olur.

Sesletim eğitimi, geleneksel yaklaşımdan iletişimsel yaklaşıma doğru bir değişim göstermiştir. Bu değişim, sesletim eğitiminde kullanılacak stratejiler ve etkinliklerin çeşitlenmesini sağlamıştır. Literatürde yer alan önerilere göre, sesletim eğitiminde öğrencilerin bireysel farklılıkları, öğrenme stilleri, motivasyonları, hedefleri, ihtiyaçları ve ilgileri dikkate alınmalıdır. Ayrıca, öğrencilerin sesleri, ritimleri, vurguları, tonlamaları, akıcılıkları ve doğrulukları üzerinde çalışılması gerektiği vurgulanmıştır.

Yapılan araştırmalar, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sesletim becerilerinin düşük olduğunu ve sesletim eğitiminin yeterli ve etkili bir şekilde verilmediğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda, sesletim eğitime ilişkin tutum, ilgi, kaynak, strateji ve tekniklerin geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Araştırmalar ayrıca, ders kitaplarında ve müfredatlarda sesletim eğitime yeterli yer verilmediğini ve sesletim eğitiminin bütünleşik ve süreç içinde verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Çalışmanın bulguları ışığında, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimine ilişkin şu önerilerde bulunulabilir:

1. **Müfredatla Bütünleşik Sesletim Eğitimi:** Sesletim eğitimi, A1 düzeyinden itibaren süreç içinde tekrarlanan ve birbirini tamamlayan etkinlikler halinde müfredatla

bütünleşik olarak verilmelidir. Sesletim eğitimi, dilbilgisi ve kelime bilgisinin yanı sıra, anlamlı iletişim kurmayı sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.

2. **Bireysel Farklılıkların Dikkate Alınması:** Sesletim eğitimi, öğrencilerin bireysel farklılıkları, öğrenme stilleri, motivasyonları, hedefleri, ihtiyaçları ve ilgileri dikkate alınarak verilmelidir. Öğrencilerin sesletim eğitimine yönelik tutum ve ilgileri olumlu yönde etkilenmeye çalışılmalıdır.
3. **Geri Bildirim ve Model Sunma:** Öğrencilere geribildirim verilmeli, model sunulmalı, sesletim problemleri tespit edilmeli ve çözüm yolları aranmalıdır. Öğrencilerin sesleri, ritimleri, vurguları, tonlamaları, akıcılıkları ve doğrulukları üzerinde çalışılmalıdır.
4. **Çeşitli Materyal ve Yöntemlerin Kullanımı:** Sesletim eğitiminde ninni, tekerleme, şiir, şarkı, hikâye, masal, reklam, film, video, ses analizi programı, görsel-işitsel özdeşliğe dayalı çağrışım tekniği gibi materyal, yöntem ve tekniklerden yararlanılmalıdır. Bu materyal ve yöntemler, öğrencilerin dil farkındalığını artırmalı, sesleri tanımasını ve ayırt etmesini sağlamalı, sesleri doğru şekilde üretmesine ve boğumlamasına yardımcı olmalı, akıcı ve doğru konuşmasını desteklemeli, dilin ritmini, ezgisini, vurgusunu ve tonlamasını kavramasına katkıda bulunmalı, kelime dağarcığını zenginleştirmeli, kültürel öğeleri öğrenmesine imkân vermeli, öğrenme motivasyonunu yükseltmeli ve öğrenmeyi eğlenceli hale getirmelidir.
5. **Daha Fazla Araştırma Yapılması:** Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi ile ilgili daha fazla araştırma yapılmalıdır. Sesletim eğitiminin öğrencilerin konuşma becerisi üzerindeki etkisi, sesletim eğitimine yönelik tutum, ilgi, kaynak, stratejiler ve teknikler, sesletim eğitiminde kullanılan materyal, yöntem ve tekniklerin etkililiği gibi konular araştırılmalıdır. Araştırma sonuçları, sesletim eğitiminin geliştirilmesi için kullanılmalıdır.

Bu öneriler doğrultusunda, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin daha etkili ve verimli hale getirilmesi mümkündür. Öğrencilerin sesletim becerilerini geliştirmek, onların iletişim becerilerini artıracak ve Türkçe'yi daha akıcı ve doğru bir şekilde kullanmalarına yardımcı olacaktır.

Kaynakça

- Akyol, T. (2013). A study on identifying pronunciation learning strategies of Turkish EFL learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 70, 1456-1462. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.211>
- Archibald, O. (2012). *Teaching American English pronunciation*. New York, NY: Oxford University Press.
- Aydın, M. (2014). Yabancılara Türkçe öğretiminde sesletim sorunları ve çözüm önerileri. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 13-24.
- Beare, K. (2019). How to teach pronunciation. Retrieved January 23, 2019, from <https://www.thoughtco.com/how-to-teach-pronunciation-1211698>
- Celce-Murcia, M. (1996). Pronunciation teaching history and scope. Retrieved January 23, 2019, from <http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume1/ej02/ej02a10/>
- Chan, A. Y. W. (2010). Advanced Cantonese ESL learners' production of English speech sounds: Problems and strategies. *System*, 38(2), 316-328. <https://doi.org/10.1016/j.system.2010.01.008>
- Çetin, B. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesi. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 56(1), 9-22.

- Demir, A., & Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürler arası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *TÜBAR*, 30, 51-72.
- Demir, N. (2018). Türkçenin dünyadaki yeri ve önemi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 7(1), 1-14.
- Erdem, A. (2012). Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi: İlkeler, yöntemler ve teknikler. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, 23(2), 17-32.
- Güneş, F. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin değerlendirilmesi. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, 26(1), 11-28.
- İlgün, K. (2015). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde sesletim becerisini geliştirmeye yönelik tekerleme ve ninnilerin kullanımı (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kara, M. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi: Tarihsel gelişim, mevcut durum ve gelecek perspektifleri. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, 30(1), 3-24.
- Koç, G. (2013). Yabancılar Türkçe öğretiminde sesletim eğitimi: Öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-28.
- Koçak, A. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim: Bir karma yöntem araştırması ve ünlülerin sesletim öğretimine yönelik yeni bir teknik (Doktora tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
- Köksal, D., & Pestil, F. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik öneriler. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 296-308.
- Köksal, D., & Varışoğlu, B. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin değerlendirilmesi. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 83-94.
- Özdemir, E. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihsel süreci ve günümüzdeki durumu. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 9(1), 5-18.
- Polat, N. (2002). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi. *Dil Dergisi*, 101, 63-69.
- Şenyiğit, Y., & Okur, A. (2019). Yabancılar Türkçe öğretiminde konuşma becerisi ve sesletim eğitimi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 52, 519-549.
- Taşköprü, A. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesinde ninni ve tekerleme kullanımı. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 25-36.
- Yılmaz, İ. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil becerilerinin geliştirilmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 6(1), 7-20.

Extended Summary

Pronunciation training in teaching Turkish as a foreign language is an important element to improve students' speaking skills and communication. However, pronunciation training poses various difficulties for those learning Turkish as a foreign language. These difficulties cover issues such as the effect of students' native languages, the sound system of Turkish, phonetics, sound features, sound change, stress, intonation, rhythm, fluency, vowels, consonants, syllable structure, word structure, sentence structure, vocal communication. This article aims to examine the importance, difficulties and methods of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language in the light of the literature.

The article discusses what role pronunciation education plays in improving the speaking skills of students learning Turkish as a foreign language, what approaches, methods, strategies and activities should be

given, what materials, methods and techniques can be used in pronunciation education and how they contribute to students' pronunciation skills. The article emphasizes that the use of materials, methods and techniques such as lullabies, nursery rhymes, poems, songs, stories, fairy tales, advertisements, films, videos, sound analysis programs, and audio-visual identity-based association techniques in pronunciation education are effective in improving students' pronunciation skills. The article ends by offering suggestions for pronunciation training in teaching Turkish as a foreign language

This study shows that the richness and necessity of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language has emerged. In addition, it is seen how the researches mentioned on this subject reveal the current symptoms of pronunciation training, the problems and the solution suggestions for them. According to the effectiveness of the research conducted, the continuation of growth in Turkish as a foreign language is quite weak. Pronunciation training is not provided adequately and effectively. Regarding pronunciation training, there is a need to improve people's and behavioral attitudes, interests, resources, techniques and techniques. The importance and place of pronunciation education are not given in the textbooks and curricula used in teaching Turkish as a foreign language. Pronunciation training is integrated and interrupted in the process as part of language delivery. In pronunciation education, the use of various materials, methods and techniques such as lullabies, nursery rhymes, poems, songs, stories, fairy tales, advertisements, films, videos, sound analysis programs, and audio-visual identity-based association technology are useful in developing children's vocalization techniques. With the results obtained by this product, the following suggestions can be made to better broadcast pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language::

- **Introduction:** In this section, the subject, purpose, scope and importance of the article are introduced. Additionally, the concepts and terms used in the article are explained. In this section, general information is given about the definition, history, purposes, principles and benefits of pronunciation education.

- **The Status of Pronunciation Education in Teaching Turkish as a Foreign Language:** In this section, the current status of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language, the difficulties encountered and solution suggestions are examined. In this section, findings in the literature are presented about how pronunciation education is included in Turkish as a foreign language teaching programs, textbooks, exams and classroom practices, according to which criteria it is evaluated, what problems are encountered and how these problems can be solved.

- **Methods of Pronunciation Education in Teaching Turkish as a Foreign Language:** In this section, different approaches, methods, strategies and activities that are used or can be used to provide pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language are discussed. In this section, pronunciation education is discussed as traditional, direct, holistic, communicative, cognitive, affective, morphological, functional, cultural, sociolinguistic, pragmatic, linguistic, psychological, physiological, acoustic, phonetic, phonological, prosodic, segmental, discontinuous, continuous, individual, group. , classroom, laboratory, online, offline, synchronous, asynchronous, natural, artificial, original, adapted, student-centered, teacher-centered, student-teacher collaborative, student-student collaborative, student-expert collaborative, student-society collaborative. Examples, tips and suggestions on how it can be implemented are given.

- **Materials, Methods and Techniques of Pronunciation Education in Teaching Turkish as a Foreign Language:** In this section, information is given about the materials, methods and techniques of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language. In this section, it is stated that the use of materials, methods and techniques such as lullabies, nursery rhymes, poems, songs, stories, fairy tales, advertisements, films, videos, sound analysis programs, and audio-visual identity-based association techniques in pronunciation education are effective in improving students' pronunciation skills. This section contains detailed explanations and examples about the selection, preparation, presentation, evaluation and feedback of these materials, methods and techniques.

- **Conclusion:** This section summarizes the main findings, conclusions and recommendations of the paper. In this section, the data, opinions and suggestions obtained as a result of the literature review about the importance, difficulties and methods of pronunciation education in teaching Turkish as a foreign language are presented. Additionally, this section states the limitations of the article, suggestions for future studies, and research needs in the field of pronunciation education.